

Avaluació de centres i professors

Codi: 101660

Crèdits: 6

| Titulació | Tipus | Curs | Semestre |
|-------------------|-------|------|----------|
| 2500261 Pedagogia | OT | 4 | 0 |

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Empar Garcia Lopez

Correu electrònic: Empar.Garcia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable tenir aprovades les assignatures relacionades amb avaluació i organització educativa (Disseny i seguiment i avaluació de plans i programes, Desenvolupament organitzacional d'Institucions educatives.)

Objectius

Es tracta d'una assignatura de quart curs, que pretén completar la formació dels professionals per actuar en dos grans àmbits de forma complementaria: formació en les organitzacions i direcció i gestió de institucions educatives.

En aquest sentit respon als objectius general del Perfil del Grau de Pedagogia, com són: avaluar institucions, promoure el desenvolupament organització, gestionar el recursos i el personal, realitzar planificacions estratègiques, elaborar i desenvolupar activitats formatives

Parteix de fonaments educatius que es treballen als curs anteriors, i té com referències prèvies el mòduls de continguts relatius a *Educació i Contextos Educatius, l'Organització i els grups, Disseny, seguiment i avaluació de plans i programes, Innovació educativa, Desenvolupament organitzacional d'institucions educatives*.

Igualment hi ha que considerar que aquesta matèria es complementaria de dues optatives, també de quart, com són: *Models internacionals de qualitat i Supervisió i inspecció educativa*.

Aquesta assignatura forma part del currículum de la menció de "Gestió de la formació i d'Institucions educatives".

El seus objectius son:

1. Reflexionar en torn als conceptes relacionats amb l'avaluació d'institucions i professors.
2. Analitzar models d'avaluació de institucions i professors.
3. Identificar els elements o components que intervenen en el procés d'avaluació
4. Dissenyar processos d'avaluació diferencial (avaluació d'institucions i avaluació de professors)

Competències

- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Avaluar els processos d'ensenyament-aprenentatge i els agents educatius.
- Avaluar plans, programes, projectes, accions i recursos educatius i formatius.
- Avaluar polítiques, institucions i sistemes educatius.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Realitzar estudis prospectius i evaluatius sobre característiques, necessitats i demandes formatives i educatives.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis de l'ètica organitzacional en la delimitació i desenvolupament de propostes d'avaluació.
2. Aplicar els principis de l'ètica professional en la delimitació i desenvolupament de propostes d'avaluació.
3. Dissenyar plans d'avaluació institucional i del professorat.
4. Identificar àmbits d'anàlisi en l'avaluació de projectes i programes institucionals.
5. Identificar àmbits d'anàlisi en l'avaluació del professorat.
6. Identificar àmbits d'anàlisi en l'avaluació institucional.
7. Informar sobre plans d'avaluació institucional i del professorat.
8. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
9. Organitzar el treball de forma estructurada en relació a les demandes.
10. Seleccionar i aplicar models, estratègies i instruments d'avaluació institucional.
11. Seleccionar i aplicar models, estratègies i instruments per a l'avaluació de projectes i programes institucionals.
12. Seleccionar i aplicar models, estratègies i instruments per a l'avaluació del professorat.

Continguts

1.- Avaluació de centres

- Conceptualització i característiques generals de la avaliació institucional
- L'avaluació per el canvi i la millora
- Models d'avaluació d'institucions educatives
- Estratègies e instruments per a l'avaluació institucional
- Problemàtiques i alternatives en l'avaluació institucional

2.- Avaluació de professors

- Conceptualització i característiques generals de l'avaluació del professorat
- Models d'avaluació de professors
- Estratègies e instruments per a l'avaluació de professors
- Problemàtiques i alternatives en l'avaluació de professors

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposada poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitaries.

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de centrar l'activitat del procés en l'aprenentatge de l'alumne. Per tal de permetre l'assoliment d'aquest principi, l'estudiant haurà de ser actiu i autònom en tot el procés, essent missió del docent ajudar-lo en aquesta tasca. En aquest sentit, el professorat, 1) donarà suport a l'estudiantat en tot moment aportant la informació i els recursos necessaris per a que es doni l'aprenentatge, 2) vetllarà per l'aprenentatge autònom de l'estudiantat proposant-li diferents activitats d'ensenyament-aprenentatge (individuals i grupals, teòriques i pràctiques) sota el principi de multivarietat metodològica.

Sota aquest plantejament, l'assignatura s'estructura, en el seu disseny i desenvolupament, en 2 tipus d'activitats presencials d'ensenyament aprenentatge que detallarem i concretem tot seguit

| Activitat | Hores | Metodologia | Resultats |
|---|-------|--|--|
| | | | Aprendentatge |
| Presencial en gran grup (magistral) | 30 | Permeten la presentació dels continguts alhora que participar activament en llur desenvolupament. Malgrat ser una tipologia d'activitat on el protagonisme recau en la figura docent, cal fomentar la participació activa de l'alumnat, especialment compartint els aprenentatges que s'han assolit o que s'estan assolint. En aquest moment, per exemple, es quan es presenten les activitats <i>pràctiques</i> que formaran part de l'assignatura i que es realitzaran individual o grupalment | 1414:EP10.05 , 1414:EP10.06 , 1414:EP11.02 , 1414:EP11.03 , 1414:EP12.02 , 1414:EP12.03 |
| Presencial-Seminari (petits grup-tallers) | 15 | Permeten treballar en grups petits per tal de reforçar el treball individual i de grup petit (5 persones aprox.). Es alhora l'espai adequat per al debat i per personalitzar, sense perdre de referència el grup, l'aprenentatge, mitjançant anàlisis de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup. | 1414:EP10.05 , 1414:EP10.06 , 1414:EP11.02 , 1414:EP11.03 , 1414:EP12.02 , 1414:EP12.03 , 1414:EP20.05 , 1414:EP20.06 , 1414:G02.01 , 1414:G02.02 , 1414:TF04.06 , 1414:TF04.07 |

Les activitats presencials de gran grup han de permetre que l'estudiant参与 activament en la construcció del coneixement professional. Malgrat que el protagonisme recaigué fonamentalment en el professor/a, cal que es fomenti la participació activa de l'alumnat, no només en sessions de gran grup, sinó també en sessions de treball grupal per tal de resoldre situacions i/o problemes concrets que es puguin plantejar per tal d'afavorir la formació de l'estudiantat.

Les activitats de seminari permeten treballar en petits grups de 5 persones per tal de realitzar tasques més concretes relacionades amb els continguts de l'assignatura. Alhora, permeten intercanviar els aprenentatges entre els grups.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

| Títol | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides | | | |
| Presencial en gran grup (magistral) | 30 | 1,2 | 1, 2, 4, 6, 10, |

| | | | |
|---|----|-----|--------------------------|
| Presencial-Seminari | 15 | 0,6 | 1, 2, 4, 6, 8, 10, 11 |
| <hr/> | | | |
| Tipus: Supervisades | | | |
| <hr/> | | | |
| Elaboració en grup i lliurament en plataforma virtual les pràctiques | 30 | 1,2 | 1, 2, 4, 6, 8, 10, 11 |
| <hr/> | | | |
| Tipus: Autònomes | | | |
| <hr/> | | | |
| Lectura dels dossiers-unitats didàctiques, estudi i preparació de proves d'avaluació, elaboració de les pràctiques | 75 | 3 | 4, 6, 10, 11 |

Avaluació

L'avaluació proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitaries.

Per l'avaluació de l'assignatura, considerem que hi ha tres moments clau: avaluació inicial, avaluació continuada i avaluació final.

- L'avaluació *inicial* ens ha de permetre conèixer el nivell d'entrada dels estudiants pel què fa a coneixements sobre l'assignatura i experiències que tenen en treball grupal, autònom, etc., a fi de poder adaptar el programa a les seves característiques.
- L'avaluació *continuada* ens ha de permetre verificar el nivell d'assoliment dels aprenentatges per tal de poder atendre la diversitat i la particularitat de l'alumnat alhora que prendre decisions sobre el ritme de desenvolupament del programa.
- L'avaluació *final* és la que ens ha de permetre verificar el nivell d'aprenentatge assolit, tenint en compte els objectius i competències del programa, sense desconsiderar les adaptacions que s'hagin pogut introduir.

Amb aquests principis bàsics, tenim que l'estudiant haurà de lliurar tres tipus d'evidències: 2 proves pràctiques de caràcter grupal (1 del primer bloc, 1 del segon bloc), 1 prova teòric-pràctica i un projecte d'avaluació d'un centre, de caràcter grupal.

La prova *teòric-pràctica* es realitzarà una setmana després de finalitzar els dos blocs de continguts (14 de gener 2022). La recuperació es farà el dia 28 de gener de 2022. Per tal de poder recuperar les proves teòric-pràctiques, cal haver tret una puntuació no inferior a 3,5.

Les *provees pràctiques* tenen una finalitat formativa des del punt de vista de llur avaluació, ja que podran ésser revisades pel grup en funció de la tasca lliurada. Aquesta revisió es farà en els seminaris que es consideren presentant els resultats del treball grupal a la resta de companys i companyes.

El *projecte d'avaluació d'un centre educatiu*, té una finalitat sumativa i ha de ser una síntesi individual de la realització, discussió i reflexió del treball grupal. Pel seu caràcter, quan una prova estigui suspesa es podrà recuperar al finalitzar l'assignatura.

La realització de totes les provees pràctiques i teòriques-pràctiques és indispensable per a superar l'assignatura. En cas que quedin provees teòriques-pràctiques o pràctiques pendents es podran realitzar i/o lliurar en la data concreta al finalitzar l'assignatura. En cap cas, es podrà recuperar quan no s'ha superat cap prova teòrica/pràctica al llarg de semestre.

El feed-back de qualsevol activitat avaluativa es donarà com màxim en dues setmanes.

L'assistència és obligatòria. Els justificant només serveixen per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presencialitat. Els estudiants que no superin alguna de les provees escrites, tindran la possibilitat de recuperació en la data indicada.

Les qualificacions obtingudes en cadascuna de les activitats evaluatives es lliuraran a l'estudiant mitjançant publicació dels resultats al moodle o a l'aula. Un cop lliurades les qualificacions l'estudiant podrà fer la revisió de la nota en les hores que el professorat té destinades a tutories.

En totes les activitats es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professorat considera que no compleix aquests requisits.

La copia o plagi, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que pot representar suspendre l'assignatura:

- Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part del treball d'un/a altre/a company/a.
- Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital. (més informació sobre plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html).

Es recomana seguir la normativa APA (2010, 6^a versió): Al següent enllaç hi trobareu una proposta de normativa: <http://ddd.uab.cat/pub/recdoc>

Per obtenir més informació sobre els "Criteris i pautes generals d'avaluació de la Facultat de Ciències de l'Educació" aprovats per la COA a 28 de maig de 2015 i modificat a la Junta de Facultat del 6 d'abril del 2017 es pot consultar el següent document:

<http://www.uab.cat/web/informacio-academica/avaluacio/normativa-1292571269103.html>

Cada situació individual que no s'ajusti al que està escrit haurà de comunicar-se al professor de l'assignatura per tal d'habilitar, si es pertinent, lesvaluacions complementàries sense perdre de vista la filosofia d'avaluació considerada.

Activitats d'avaluació

| Títol | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|--|-----|-------|------|---------------------------------------|
| 1 prova teòriques-pràctiques (avaluació individual) . . | 50% | 0 | 0 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12 |
| Assistència, participació i implicació en les sessions presencials (activitats individuals i en grup). | 10% | 0 | 0 | 1, 2, 5, 8, 9 |
| Presentació d'assoliments grupals | 20% | 0 | 0 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 |
| Projecte avaluació d'un centre educatiu | 20% | 0 | 0 | 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11 |

Bibliografia

A.Q.U.S.U.C. (2000). *Guía d'avaluació externa*. Barcelona: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.

BADÍA, P. y VIETES, M. (2011). *Evaluación, resultados escolares y sistemas educativos*. Madrid: Walters Kluwer.

BORRELL, e. y Chavarría, X. (2003). *Evaluación de centros educativos: aspectos nucleares*. Barcelona: UOC

- BOUD, D. y MOLLOS, E. (2015). *El feedback en educación superior y profesional. Comprenderlo y hacerlo bien*. Madrid: Narcea.
- CANO, E. (2005). *Cómo mejorar las competencias de los docentes: guía para la autoevaluación y el desarrollo de las competencias del profesorado*. Barcelona. Graó.
- CASANOVA, M.A. (2012). *La evaluación de competencias básicas*. Madrid: La Muralla.
- CASTILLO, S. (2002). *Compromisos de la evaluación educativa*. Madrid: Prentice Hall
- CHAVARRIA, X. y BORRELL, E. (2013). *Evaluación de centros para la mejora de la calidad*. Barcelona: Horsori.
- CHAVARRIA, X. y BORRELL, E. (2016). *Evaluación persuasiva*. Barcelona: Horsori.
- COLÉN RIAU, M.T (2017). *Retos y certezas sobre la construcción del conocimiento práctico en la formación de maestros*. Barcelona : Octaedro.
- COMITÉ CONJUNTO DE ESTÁNDARES PARA LA EVALUACIÓN EDUCATIVA (2001). *Estándares de evaluación de personal. Cómo evaluar sistemas de evaluación de educadores*. Bilbao: Mensajero.
- CORTADELLAS, J. y JORGE, A. (2012). *La mejor universidad del mundo. Claves para la imprescindible y urgente "reconversión" de las universidades*. Barcelona: Profit.
- DEL POZO, J.A. (2012). *Competencias profesionales. Herramientas para su evaluación: el portafolios, la rúbrica y las pruebas situacionales*. Madrid: Narcea.
- DÍAZ, F. (2012). *Manual para profesores inquietos: reflexiones sobre las funciones y disfunciones del docente*. Madrid: CCS.
- EQUIP CUIDEM-NOS (2011). *El bienestar del docente. Vivir bien educando: estrategias para conseguir satisfacción profesional y personal*. Barcelona: Graó.
- ESTEFANÍA LERA J.L. y LÓPEZ MARTÍNEZ, J. (2001). *Evaluación interna del centro y calidad educativa*. Madrid: CCS.
- ESTEFANIA, J.L y MARTINEZ, J.L. (2003). *Evaluación externa del centro y calidad educativa*, CCS, Madrid
- EURYDICE (2013). *Cifras clave del profesorado y la dirección de centros educativos en Europa: informe Eurydice*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Subdirección General de Documentación y Publicaciones.
- EURYDICE (2015). *La garantía de la calidad en la educación: políticas y enfoques para la evaluación de los centros educativos en Europa*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, Subdirección General de Documentación y Publicaciones.
- FEMENÍA MILLET, O. (2015). Inspección, supervisión, evaluación y calidad en un centro educativo de enseñanza secundaria obligatoria. Madrid: Ediciones Diaz de Santos
- FETTERMAN, D.M., KAFTARIAN, S.J. & WANDERSMAN, A (2015). *Empowerment Evaluation: Knowledge and Tools for Self-Assessment, Evaluation Capacity Building, and Accountability*. Los Angeles: SAGE
- GAIRÍN, J. (2009). (Coord.). *Nuevas funciones de la evaluación. La evaluación como autorregulación*. Madrid: MEC-Instituto Superior de Formación del Profesorado.
- GAIRÍN, J. (2015). Las comunidades de práctica profesional: creación, desarrollo y evaluación. Madrid: Wolters Kluwer España.
- GARCÍA LASTRA, M., y OSOS, J.M. (Eds.) (2015). *Temas clave en la formación inicial del profesorado de secundaria*. Santander: Editorial de la Universidad de Cantabria.

GÓMEZ RODRÍGUEZ, B. (2011). *Un modelo de evaluación (autorregulación) para centros docentes*. Madrid: Visión Libros

GONZÁLEZ SOTO, A.P. (2011). *Evaluación para la mejora de los centros docentes*. Madrid: Wolters Kluwer España.

GONZALO,V., PUMARES, L. y SÁNCHEZ, P. (2012). *Desarrollo profesional de docentes y educadores*. Madrid: Los libros de la catarata.

HOLMES, E. (2014). *El bienestar de los docentes. Guía para controlar el estrés y sentirse bien personal y profesionalmente*. Madrid: Narcea.

IMBERNÓN,F. (2017). *Ser docente en una sociedad compleja. La difícil tarea de enseñar*. Barcelona: Graó.

JORNET, J.M., GARCÍA-GARCÍA, M., y GONZÁLEZ-SUCH, J. (Eds.) (2014). *La evaluación de sistemas educativos: informaciones de interés para los colectivos implicados*. Valencia: Universitat de València.

LEAMAN, L. (2012). *Los profesores "perfectos" existen. Descubriendo lo mejor de uno mismo*. Madrid: Narcea.

LÓPEZ RUPÉREZ, F. (2014). *Fortalecer la profesión docente. Un desafío crucial*. Madrid: Narcea.

MACBEATH, J. (2013). *Col·laborar, innovar i liderar. El futur de la professió docent*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill i UOC.

MAÑÚ, J.M. y GOYARROLA, I. (2011). *Docentes competentes. Por una educación de calidad*. Madrid: Narcea.

MARTÍN, E. (Coord.). (2013). *Evaluación de centros y profesores*. Madrid: UNED Editorial.

MAS, O. y TEJADA, J. (2013). *Funciones y competencias de la docencia universitaria*. Madrid: Síntesis.

MCARTHUR, J. (2019). La evaluación: una cuestión de justicia social. Perspectiva crítica y prácticas adecuadas. Madrid: Narcea.

MEDINA, A. (Coord.) (2013). *Formación del profesorado. Actividades innovadoras para el dominio de las competencias docentes*. Madrid: Ramón Areces.

MIJANGOS, J.J. y otros (2011). *Enseñanza universitaria de calidad: profesorado, alumnado e institución*. Bilbao: Servicio editorial de la Universidad del País Vasco.

MONARCA,H., y ASPRELLA, G. (2015). *Evaluaciones externas: mecanismos para la configuración de representaciones y prácticas en educación*. Madrid: Miño y Dávila.

MONEREO, C. y MONTE, M. (2011). *Docentes en tránsito. Incidentes críticos en secundaria*. Barcelona: Graó.

MONTERO ALCAIDE, A. (2012). *Selección y evaluación de directores de centros educativos*. Madrid: Wolters Kluwer España.

MURILLO, J.F.; GONZÁLEZ, V. Y RIZO, M.H. (2006). *Evaluación del desempeño y carrera profesional docente. Una panorámica de América y Europa*. Santiago de Chile: OREALC/UNESCO

NIETO, E., CELLEJAS, A.I., y JEREZ, O. (Coord.) (2013). *Las competencias básicas: competencias profesionales del docente. II Congreso Internacional sobre las competencias básicas "El docente"*. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha.

OCDE (2013). *Teachers for the 21st century: using evaluation to improve teaching*. París: OCDE Publishing, cop.

POPHAM, J. (2013). *Evaluación trans-formativa. El poder transformador de la evaluación formativa*. Madrid: Narcea.

POZA, M. de f., POZO, M.T. y GARCÍA, B. (2013). *Evaluación de programas, centros y profesores. Portafolios del alumno, evaluación de programas, centros y profesores*. Granada:GEU.

RODRÍGUEZ ESPINAR, S. (2013). *La evaluación de la calidad en la Educación Superior: fundamentos y modelos*. Madrid: Síntesis.

ROSALES, C. (2014, reimpresión). *Criterios para una evaluación formativa*. Madrid: Narcea.

SALAZAR, M.C. & LERNER, J. (2019). Teacher evaluation as cultural practice. London: Routledge.

SAN FABIÁN, J.L. y GRANDA, A. (2013). *Autoevaluación de centros educativos. Cómo mejorar desde dentro*. Madrid: Síntesis.

SÁNCHEZ, S. y ZORZOLI, N. (2018). Gestión de la evaluación integral. Aportes para una práctica áulica e institucional democratizadora. Buenos Aires: Noveduc.

STOBART, G. (2010). *Tiempos de pruebas: los usos y abusos de la evaluación*. Madrid:Morata

STUFFLEBEAM, D. L. (Dir.) (2001). *Estándares de Evaluación de personal. Cómo evaluar sistemas de evaluación de Educadores*. Bilbao: Mensajero.

TEJADA, J. (2011). Evaluación del desarrollo profesional docente basado en competencias, en C. Marcelo (Coord). *Evaluación del desarrollo profesional docente*.(pp.23-48) Barcelona: Davinci Continental.

TRIANE, M.V. (Coord.) (2013). *Convivencia escolar: evaluación e intervención para su mejora*. Madrid: Síntesis.

VAILLANT, D. (2007). Evaluación docente: los desafíos pendientes y los retos emergentes, Congreso Internacional de Evaluación: factor de calidad educativa, México, 19-20 de octubre

VAILLANT, D. y MARCELO, C. (2015). *El ABC y D de la formación docente*. Madrid: Narcea.

VARIOS (2007). *La evaluación como instrumento de aprendizaje. Técnicas y estrategias*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia, Servicio de publicaciones

VÁZQUEZ-FERNÁNDEZ, P. y ORTEGA, J.L. (2011). *Competencias básicas. Desarrollo y evaluación en Educación Secundaria*. Madrid: Wolters Kluwer.

VILLAR ANGULO, L.M. (2012). *Los portafolios electrónicos en el hemisferio de la evaluación auténtica*. Madrid: Síntesis.

ZABALZA, M.A. y ZABALZA, MªA. (2011). *Profesores y profesión docente. Entre el "ser" y el "estar"*. Madrid: Narcea.

Enllaços web:

AGÈNCIA PÈR LA QUALITAT DEL SISTEMA UNIVERSITARI DE CATALUNYA, que té referències a l'avaluació de les institucions(<http://www.aqu.cat/universitats/index.html>) i dels professorat (<http://www.aqu.cat/professorat/index.html>)

AGENCIA NACIONAL DE EVALUACIÓN DE LA CALIDAD Y ACREDITACIÓN: <http://www.aneca.es/>

Programari

En aquesta assignatura no s'utiliza un programari específic.